

Največji slovenski dnevnik
v Zdrženih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,030 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: CORTLANDT 2876.
NO. 236. — ŠTEV. 236. NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 7, 1924. — TOREK, 7. OKTOBRA 1924. VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII.

NEZAPOSLENOST V ZDRUŽ. DRŽAVAH

Nezaposlenost v Zdrženih državah ni tako obširna kot poročano in izgledi so dobri. — Pregled industrijalnih središč kaže tudi, da so plače prilično stalne, da pa bodo izdatno skrčene. — Stavbinska industrija procvita. — Iz usnjaren prihajajo najbolj neugodna poročila.

Poroča John J. Leary.

Nezaposlenost v Zdrženih državah ni tako splošna in obširna kot trdijo pesimistično razpoloženi, a tudi ni toliko splošnega zaposlenja kot bi nam radi natvezili skrajni optimisti in drugi, kojih profesija je oglaševanje prosperitete.

Mezde, razven v nekaterih farmerskih okrajih in za gotove razrede neizurjenega dela, so stalne. Skrčenja ali poskusi skrčenja so maloštevilni in redki ter majhne važnosti, v kolikor pride v poštev splošni učinek. Kjer pottečejo kontrakti, tikajoči se mezd, ne kažejo delodajalci splošnem nobenega razpoloženja, da bi zahtevali skrčenje plač in običajne difference v mnenju se tičejo v glavnem le dolgotosti kontraktov, ker zahtevajo delodajalci kratkoročne kontrakte, dočim zahtevajo delavci dogovore, ki krijejo celo leto ali dve leti. Očividno je, da je to posledica domnevanja obeh skupin, da bo kmalu napočil čas nižjih mezd in plač.

Do teh sklepov je prišel poročevalec Worlda po daljšem proučevanju položaja v velikih mestih dežele ter na podlagi pogovorov z eksekutivnimi uradniki več kot stotih mednarodnih strokovnih umij, načelniki delavskih organizacij, delodajalci in javnimi uradniki. Vse izjave preprega neke vrste optimizem, ki se izraža v definitivnih ugotovitvah, tikajočih se zboljšanja.

Čudno, a resnično je, da prihaja najbolj nezadovoljivo poročilo iz procvitajočega se mesta Los Angeles, kjer svetujejo industrijalni izvedenci trgovske zbornice vsem onim, ki imajo službo, da se je drže, dočim prihajajo najbolj razveseljiva poročila iz severozapada, odkoder so prihajala zadnjih par mesecev najbolj obupna poročila. Najboljše izgleda glede dela imajo sedaj mesta Detroit, Pittsburgh in Denver.

Med posameznimi strokami dela stoji najboljše delavski "aristokratje", namreč zidarji in z gradilno industrijo spojene stroko dela. Le malo je nadalje nezaposlenih igralcev, godbenikov in gledaliških mehanikov in ob nobenem času tekom zadnjih par let je bilo tako malo brivcev nezaposlenih kot sedaj. Na drugi strani pa je dosti nezaposlenih med hotelskimi in restavracijskimi uslužbenci.

Najbolj neugodna poročila prihajajo iz usnjaren, kjer je položaj naravnost obžalovanja vreden. Polčjaz v kovinskih strokah je slab in papirnice ter nekatere panoge tiskarskega posla se vzdržujejo v glavnem s pomočjo sedaj vršče se politične kompanje.

Železnarska in jeklarska industrija, ki sta bil skrajno slabi, sta se izboljšali ter je upati, da bo ostal položaj nekaj časa ugoden za delavstvo. To izboljšanje se zrcali tudi v industriji melkega premoga, ki je še sedaj grdo demoralizirana. V tej industriji obstaja resna nezaposlenost, kajti na tisoče ljudi je brez dela in povprečno tedensko zaposlenje 300,000 moži v unijskih poljih neznatna dosti več kot pa dva dni na teden. Neunijska polja, v splošnem govornje, tudi niso dosti na boljšem.

Krajnovo je več nezaposlenost kot je bilo ob istem času preteklega leta, čeprav se je položaj nekaterih industrij izboljšal. Splošno število nezaposlenih pa je posebno v New Yorku veliko, kar nam pričajo dobrodelne organizacije, občinske in privatne.

Položaj kovinarskih industrij v deželi je v veliki mēri odsev nesrečne stavke železničarjev pred dvema leti kjer ne odseva posledice razširjenja industrij in nadprodukcije tekom vojne dobe. Na tisoče moži, ki so zastavali dne 1. julija 1922, se ni vrnilo k nj hposlu, kajti njih mesta so prevzeli možeje iz drugih strok. Nadaljni tisoči nezaposlenih pa se rekrutirajo iz vrst onih, katere odpušča železnice.

Priznava se, da je politika velik faktor v položaju glede nezaposlenosti, kot se to zgodi običajno v letih predsedniških volitev. Tarif, ki je nadaljno ime za politiko, je tudi vzrok slabih razmer v nekaterih industrijah, predvsem v papirni industriji.

MNENJE AVSTRALIJCE.
Melbourne, Avstralija, 6. okt. — Avstralski ministrski predsednik Bruce je imel v poslanski zbornici govor, v katerem je omenil kompromisno arbitracijo ter varnostni protokol Lige narodov. Rekel je, da ne veže nobena stvar, sklenjena v Ženevi, naroda ali parlamenta Avstralije, brez njene privoljenja.
Obžaloval je tudi, da se je ob sedanjem času dvignilo vprašanje domače jurisdikcije.

Akcija Japonske na ženevski konferenci je vzbudila tukaj največje ogorčenje in narod je sklenil vstrajati pri "beli Avstraliji".

NOV NAČELNIK GRŠKEGA KABINETA.
Atene, Grško, 6. oktobra. — Danes je bil stvorjen novi grški kabinet, kateremu načeljuje M. Michalakopoulos. Minister za zunanje zadeve je M. Roussos.

COOLIDGE IN ROOSEVELT, JR.

Slika nam predstavlja predsednika Coolidge-a in republikanskega kandidata za governersko mesto v državi New York, Col. Theodore Roosevelt-a.

PREKOCEANSKI POLET VODLJIVEGA BALONA

Vodilni zrakoplov, ki so ga izdelali Nemci za Zdržene države, najbrže ne bo mogel pred soboto odpluti. — Polet križarke "Shenandeah".

Washington, D. C., 6. oktobra. Sprva je bilo rečeno, da bo veljanska zračna ladja, katero so zgradili Nemci za Zdržene države, ZR-3, odplula že v četrtek proti Zdrženim državam, toda soglasno z zadnjimi poročili, se polet ne bo mogel pričeti pred soboto.

Kljub temu, da so bile vse dosedanje poskusne vožnje izbornice se še vedno najde sumpatam kak nedostatek, katerega je treba popraviti.

Ameriške križarke, ki so razpostavljene po Atlantiku, so bile obveščene o tem.

Lakehurst, N. J., 6. oktobra. — Vodilni mornariški balon "Shenandeah" so danes ob solnčnem zahodu spravili z lope. Zatem ko je plul nekaj časa nad letalnim poljem, je pristal ob velikem stolpu.

Jutri zjutraj bo odplul pod poveljstvom Caharije Landsdowna proti pacifični obali. Na krovu bo imel razen poveljnika še štirideset moži posadke.

Vremenska opazovalnica izjavlja, da bo vreme lepo in brez vetra.

Balon se bo najprej ustavil v Fort Worth, Texas, nato v El Paso, San Diego in končno v Camp Lewis, Wash.

Prevozil bo vsega skupaj sedem tisoč milj.

BOLNIKI V BELLEVUE BOLNIŠNICI SO ZANEMARJENI.

Komisar Hirshfeld je začel preiskovati razmere po newyorških bolnišnicah. Zaslíhal je Miss Steigel, ki je bolniška strežnica v Bellevue bolnišnici.

Rekla je, da zdravniki jako zanemarljajo bolnike in da s tem povzročijo dosti predčasni smrti.

DESET ŽRTVI POVODNJI.

St. Louis, Virgin Islands, 6. okt. Vsled neprestanega deževja je reka Roseau strahovito narasla. Pri tej priliki je izgubilo življenje deset oseb.

Povzročena škoda je precejšnja.

Baltimore, 6. oktobra. — William Gibbs McAdoo, bivši zakladničar se v tukajšnji John Hopkins bolnišnici dobro počuti. Imel je kamne v mehurju ter se je moral podvreči teški operaciji, ki je pa srečno izpadla.

Iz bolnišnice bo zamogel oditi po preteku desetih dni.

PRIČAKOVANI PADEC DELAVSKE VLADE

V sredo bo najbrž strmoglavljena angleška delaverka vlada MacDonalda. — Kabinet bo mogoče sklenil prepustiti voditeljem stranke končno odločitev glede resignacije.

Poroča John Balderston.

London, Anglija, 6. oktobra. — V sredo se bo najbrž odločila usoda angleške delavske vlade.

Koncem neprestanih in mrzličnih konferenc med voditelji vseh strank je vrjetno, da bo delavska stranka odločila vrhovno sítlo, po sovražnem glasovanju v poslanski zbornici, ki se bo vršilo po debati glede grajalnega predloga konservativcev, ker je vlada umaknila kazensko postopanje proti nekemu komunističnemu uredniku, obdolženemu veleizdaje. Ta predlog bo pospešil padec, ki bi drugače neizogibno prišel tekom debate glede pogodbe z Rusijo, ki bi se morala vršiti štiriinajst dni od sedaj naprej.

Nobena teh stvari ni gotova in delavski kabinet bo danes razpravljaj o svojem položaju ter bo mogoče prepustil končno odločitev, če naj odstopi ali ne voditeljem, katere zopet bo vodil potek debate.

Stališče ministrskega predsednika in njegovih tovarišev je zanikati nadaljno ustrajanje v uradu, če bo v sredo sprejet karalni predlog konservativcev ali liberalni amandment da preišče celo za levo poseben komitej.

Delavske voditelje so nekoliko podprli znaki spora v liberalni stranki glede strmoglavjenja delavske vlade ter so mnenja, da bo tekom prihodnjih splošnih volitev liberalna stranka raztrgana na kosce teri zgubila nebroj sedežev v parlamentu.

Ta izid volitev je več kot vrjeten. Lloyd George bo ostal edim preživeli liberalni glavar, da se domenjuje glede koalicije s konservativci, ki bodo vladali Angliji pričeni s prihodnjim mesecem, razven če bi dobilo delo pri volitvah 150 sedežev in s tem dejansko večino, kar pa je malo vrjetno.

Okdar se je pojavila kriza, so bili listi polni razprav glede mozne konservativne ali liberalne administracije v slučaju, da bi bilo delo poraženo.

GLEDALIŠKA IGRALKA BO GOVORILA ZA LA FOLLETTA.

Danes bo govorila v New Yorku prid progresivnemu kandidatu za Folletta gledališka igralka Rozamunda Pinchot, ki igra glavno vlogo v "Miracle".

Jutri bo govoril v prid progresivnemu kandidatu Norman Hapgood, urednik Hearstovega International Magazina.

HITRA VOŽNJA PARNIKA "MAURETANIA".

Plymouth, Anglija, 6. oktobra. Sem je dospel iz New Yorka Cunardov parnik "Mauretania" in šeer v 4 dneh in 21 urah.

IZJAVA CALLESA.

Pariz, Francija, 6. oktobra. — Mehika se hoče pridružiti Ligi narodov ter podpisati arbitracijski protokol. — Je izjavil novo izvoljeni mehški predsednik Calles na neko oficijelno francosko vprašanje.

— Mi hočemo le enakost z drugimi narodi, — je dostavil. — Naši odnošaji z Zdrženimi državami niso bili še nikdar boljši kot so sedaj. Arbitracijska komisija posluje in vse stare difference bodo uravnane.

SUHAČI SO NASPROTNIKI LA FOLLETTA

Methodistovski svet je otvoril na senatorja La Folletta ogenj z municijo, katero so mu dala na razpolago senatorjeva glasovanja glede prohibicije. — La Follette ni nikdar verjel v princip prohibicije. — Bil je vedno poštenjak in hotel kamuflazirati svojega stališča.

Washington, D. C., 6. oktobra. — Prohibicijski voditelji in prohibicijske organizacije so otvorili ogenj na senatorja La Folletta radi njegovega rekorda glede suhaškega in mokraškega vprašanja v kongresu. Svet methodistovske cerkve za zmnernost, prohibicijo in javno moralo, ki je znan kot radikalna skupina, je pričel s tem obstreljevanjem, ki bo trajalo do volitev.

Čeprav je prijateljski razpoložen napram senatorju, trdi methodistovski svet, da ne morejo Volsteadove postave in drugih prohibicijskih postav izvajati ljudje, ki ne vrjamejo, da je to pravična postava.

V izjavi sveta se glasi nadalje: "Z njegovimi ekonomskimi in političnimi teorijami soglašam na milijone dobrih državljanov. Seveda je nesreča, če se simpatizira kak vladni uradnik s svojo lastno deželo v mednarodnem sporu, a to se lahko pregleda.

"Prijatelji senatorja La Folletta pravijo, da bi izvedel prohibicijsko postavo. Zapomnite si to: Prohibicijska postava ne bo nikdar izvedena na primeren način, razven od pravnikov, ki so prepričani, da je to pravična postava. Tokom debate v senatu glede osemnajstega amandmenta je rekel senator La Follette:

"Gospod predsednik, nikdar nisem vrjel v princip prohibicije ter ga nisem vsled tega nikdar podpiral. Nezvost bi bil svojim prepričanjem, če bi ne glasoval, naj se da narodu pravico, naj sklepa glede tega amandmenta k nastavi."

V svojih zapiskih je našel methodistovski svet naslednje glede nastopa senatorja v kongresu v vprašanju prohibicije.

10. februarja 1913. Za amandment k meddržavni postavi glede pijače, namenjene za osebno uporabo.

19. februarja 1915. Proti sklepu, da se razpravlja o prohibicijskem amandmentu, in tako dalje.

"Zapomnite si," se glasi nadalje v izjavi methodistovskega sveta, da je treba dati senatorju La Follettu ves kredit za poštenost. On ni skušal zanikati, prikriti ali kamuflazirati svojega stališča in nikdo nima pravice izzvati odkritosrčnosti njegovega prepričanja."

Chicago, Ill., 6. oktobra. — Republikanski kandidat za podpredsedniško mesto, general Charles Dawes, je otvoril ofenzivo proti neodvisni kandidaturi senatorja La Follette v Wisconsinu, domači državi predsedniškega kandidata, ter v državah Iowa in Minnesota, kjer ima senator dosti pristašev.

Včeraj zjutraj je general Dawes odpotoval, da obišče že tretjič Wisconsin, odkar je pričel s svojo kampanjo. Govoril bo v Eau Claire, Rice Lake in Superior in končno v Duluthu.

Republikanski kandidat bo govoril v St. Paul v sredo ter odpotoval v Iowo.

V Wyomingu bo govoril v četrtak in v petek, v Nebraska, nakar bo odšel v Kansas, Missouri in centralni Illinois, predno se bo vrnil v Chicago dne 15. oktobra.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče: **JUGOSLAVIJA:**
1000 Din. — \$15.00 2000 Din. — \$29.80 5000 Din. — \$74.00
Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:
200 lir \$ 9.90 500 lir \$23.75
300 lir \$14.55 1000 lir \$48.50
Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Jadranska Banka v Trstu, Opattiji in Zadru.

Na pošiljave, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljnjemo po moččnosti še poseben dopust.
Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepredvidljivo; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej, računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roka.
POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—
Glede izplačil v amer. dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.
FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 4687.

"GLAS NARODA"

SILOVENE DAILY

Owned and Published by

Magyias Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

En solo toda volja list za Ameriko \$7.00 Za New York za celo leto \$7.00
En solo toda volja list za Kanado \$3.00 Za pol leta \$3.50
En solo lista \$1.50 Za pol leta \$1.50
En solo lista \$1.50 Za pol leta \$1.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelji in praznikom.
Dopol, brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnji bivaliče nasna ni, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA"
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2878

UBOGA LIGA

Filip Marsall Brown, profesor mednarodnega prava na Princeton vseučilišču, je obsodil včeraj protokol amendentov k dogovoru, katere je sprejela zbornica Lige na rodov za zadnji konferenci v Zenevi. Rekel je da ni ta protokol nič drugega kot malenkostna politika.

"Dokazuje nam," je rekel, "kako vznemirjena je Liga glede svojega ugleda in kako ljubosumna je na ameriško vodstvo."

Dr. Brown, ki je bil prej nadomestujoči poslanik v Carigradu ter lektor na zavodu mednarodnega prava na Dunaju, je rekel nadalje, da je bila Liga zelo oslabljena, ker se ni sprejelo razoroževalnega načrta lorda Roberta Cecila, in da se Liga boji, da bo pričel predsednik Coolidge z inicijativo pri sklicanju svetovne konference, dočim ni Liga sama ničesar dosegla.

"Protokol je bil s silo sprejet, a da se omogoči Ligo izjavo, da je napravila vojno za vse čase izven postave," je dostavil dr. Brown. "Arbitracija naj bo prisilna in pritisk naj se izvede na katerikoli narod, k noče sprejeti pravosodja Lige. Japonska je celo prisilila Ligo, da razmišlja celo o vprašanih domačega, narodnega značaja, kot je priseljevanje."

"Noben velikodušno misleč človek," je nadaljeval, "ne more zanikati zaželjivosti razoroženja, a ta akcija v Zenevi ni vredna resnega respektu. Slabo je zamišljena ter predstavlja prenačelnjen poskus, da se doseže nekaj posebnega. Predvsem pa ima namen prehiteti katerikoli akcijo Združenih držav. To nam potrjuje povsem prepričevalno izvanredni memorandum, katerega so sestavili zagrizeni pristaši Lige in ki je krožil v Zenevi."

"Evropa stoji sedaj na skrajno slabem temelju, katerega je položila mirovna konferenca v Parizu. Razoroženje je nemogoče, dokler se ne zadosti legitimnim pritožbam. Iskati mir potom papirnatih proklamacij ter pretenj nasilja je dokaz neodkritosrčnega in nevarnega državnštva. Za posledico more imeti le oslabljenje ugleda Lige."

Dr. Brown je rekel v nadaljnjem, da obstaja le malo prilike, da bi važnejši člani Lige odobrili protokol, posebno ker predstavlja Anglija eno glavnih ovir.

"Za enkrat prepričuje protokol katerikoli akcijo Združenih držav glede razoroževalne konference v bližnji bodočnosti. Za vse praktične svrhe je razoroženje prav tako daleč kot je bilo kedaj."

Dopisi.

Leadville, Colo.

Tukaj v našo slovensko naselbino večkrat pride bela žena s svojo mrtvaško koso ter mahne sedaj po enem, sedaj po drugem rojaku in ga vzame v hladni grob, od koder ni več vrtnitve.

Dne 26. septembra je zadela s svojo koso rojaka Martina Macele.

Doma je bil iz Bušnje vasi na Belokranjskem. Star je bil približno 70 let. V tukajšnji rudopolnici je garal kakšnih 30 let.

Lansko leto so ga odslavili od dela z borimi 20 dolarji, katere mu je kompanija plačevala kot mesečno pokojnino.

V društvu ni bil nobenem, in tako ni bilo mogoče preskrbeti dostojnega pogreba. Denarja ni tudi imel nobenega. To naj bo svarilo tistim rojacom, ki se nočejo pristopiti k nobenemu društvu.

V starem kraju zapuščajo pokojni Macele 3 sinove, od katerih je eden oženjen.

Delavske razmere so pa pri nas bolj slabe. Kapitalisti imajo polne žepi ter se goste pri dobro obloženih mizah, za delavca jim pa ni mar, četudi vsi od lakote pomrjejo. Te zlate čase imamo sedaj pod vladno republikanov. Kateri delavec si želi takih časov še za naprej, naj le odda pri volitvah

svojo glasovnico v prid sedanjemu predsedniku.

Kateri delavec ima količkaj prave pameti, upam, da ne bo volil kapitalistov, da mu bodo še na dalje kruh trgali od ust, katerega ima že sedaj premalo.

Naj zastopuje za sedaj, se bom spet drugič kaj oglašil.

Pozdrav vsem zavednim rojakom in rojakinjam.

Poročevalec.

Justus, O.

Prosim g. urednik Glas Naroda da mi natisnete v vaš list moj skromni dopis, ker hočem malo obelodaniti kako je tukaj v našem kraju, namreč na farmi.

Dežja imamo polovico preveč letos, posebno spomladi je bil zmrrom dež. Vseeno je še nekaj dobro zrasko, katero imajo farme in jim preveč mokrota ne škodi bodo dosti pridelali. Oves se je dobro obnesel. Nekateri so ga dobili 55 bušljev ali še več na enaker. Jaz sem ga dobil samo 40 bušljev na akker. Pšenica se je tudi dobro obnesla, ker ji ni bilo premokro. Jaz sem dobil 25 bušljev na akker, nekateri so dobili po 30 bušljev na akker, nekateri pa nič, ker je pognila od mokrote. Kozuza tudi ne bo preveč slaba. Krompir, ta hitri je slab, ta kasni

Res je!

"Le malo nas je tukaj v Ameriki, ki res cenimo, kar imamo. Ako vzamemo naprimer cigarete, imamo HELMARS. Dajte, da vam dopovem, prijatelji: Vi lahko potujete po vsem svetu, pa ne morete najti bolj zadovoljive in osvežujoče cigarete kot HELMAR."

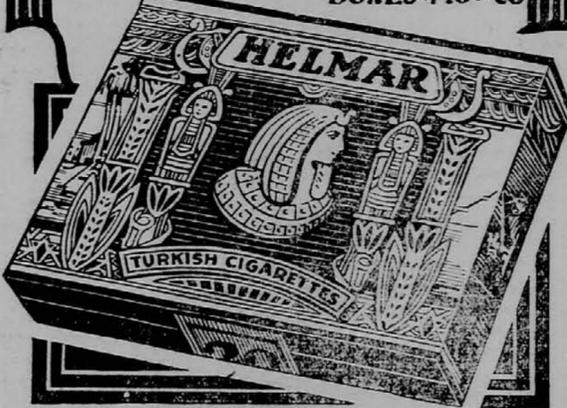
Če ne kadite turških cigaret, poskušajte HELMARS. Ako kadite cigarete iz cenenege, mešanega tobaka, boste gotovo z zadovoljstvom začeli kaditi turški tobak.

HELMARS so popolnoma čiste ter so v lepenkastih škatljah, da se ne lomijo.

Kot drugi, boste z veseljem začeli kaditi turške.

IZDELAVALEC PRVOSTRANSKIH TURŠKIH IN EGIPČANSKIH CIGARET NA SVETU.

BOXES OF 10 OR 20

bo pa boljši. Seno je srednja reč, sadja je malo letos.

Slovenca ni tukaj blizu nobenega. Hrvatje so pet milj od tukaj in imajo farme, pa malokedaj skupaj pridemo.

Welling in Lake Erie R. R. tovarna pet dni dela v tednu po sem ur na dan. Kar se tiče farme, naj zastopuje, zdaj pa g. urednik se malo potrpljivosti, ker mi ne da vest drugače, da napišem, kar sem mislil, če je že ravno bolj pozno.

23. septembra smo spremili v Clevelandu na Calvary pokopališče Stefana Novaka, mojega brata, doma iz Velikih Poljan, faračibnica. V Ameriko je prišel pred petintridesetimi leti in on je nas bruce spravil sem, da nas je bilo pet bratov skupaj. Mnogo let je imel salon na Madison Ave. in do bro mu je šlo. Pozneje, ko so se začeli znani prepiri radi fare sv. Vida, si je nakopal precej naspornikov. Pozneje se je slabo delalo v tovarnah in tako je tudi za Stefana in njegovo družino prišlo zrenko življenje.

Delal je v tovarnah, dokler ga niso moči zapustile. Star je bil 62 let, zapuščala žena in sedmero otrok, pet sinov in dve hčeri, šest vnukov, tri brate tukaj, in tri v starem kraju ter dve sestri.

Nisem pričakoval, da bo tak lep pogreb. Vse polno ljudi in vsepolno rož okoli rakve.

Prva hvala gre soprogi in otrokom, ki so vse tako lepo uredili, in druga hvala gre društvu in soprogi. Hvala soprogi Mary Novak in otrokom in vsem drugim, ki so

darovali venec in se udeležili pogreba v polnem številu.

Lepa hvala tudi Father Pontkvarju za lep govor.

Dragi brat, prvi si prišel sem v Ameriko in si vse nas lepo sprejel in tudi prvi si nas zapustil in si šel pred nami. Daj, da bos nas tudi tam sprejel, ko bomo poklicani za teboj.

Bog bodi milostljiv njegovi duši, in naj v miru počiva!

Zalujoci brat

Louis Novak, Justus, O.

Privatna lastnina Hohenzollernecev

Pruski finančni minister je predložil pruskemu Landtagu spomenice glede sporazuma države s hišo Hohenzollernecev. Iz te spomenice izhaja, da se je nakazalo za stroške osebnega gospodinjstva nekdanjega pruskega kralja do konca maja 1920 okroglo 32 milijona iz takozvane kraljeve zaladnice, ki jo je smatrali kot privatno lastnino, in leta 1923 protivrednost 24.000 holandskih goldinarjev iz prebitka dvorne kamore. V svrhu kritja stroškov generalne kraljevske hiše dobi njen generalni pooblaščenec od januarja tega leta mesečno 50.000 zlatih mark iz prebitkov dvorne kamore. Spomenice je predloženo pravniško mnenje, ki pride do zaključka, da bivša kraljevska hiša ni upravičena terjati od pruske države, da ji vrne v njenih muzejih nahajajoče se umotvore in dragocenosti.

Peter Zgaga

Stari rojaki se mogoče še spominjajo korpskomandanta barona Kuhna, ki je na svoja stara leta gospodaril v Gradeu. Bil je markantna osebnost in se je posebno leta 1866 proslavil na Tirolskem.

V sreču je bil dober človek, toda v besedi surovina, da mu ga ni bilo para.

Na stara let je uganjal neumnosti, ki niso bile za nikogar. Bivši avstrijski cesar bi ga bil rad odstavil, pa se ga je bal.

Ker pa ni bilo drugače, je poslal starega nadvojvodo Albrehta, zmagalca pri Kustoci in armadnega inšpektorja v Gradeu z naročilom, naj pregovori Kuhna, da bo šel v penzijo.

Stari nadvojvoda Albreht prde, si ogleda manevre in po manevrih pokliče surovega Kuhna k sebi.

Albreht ni vedel, kako bi začel kočljiv pogovor. Ko sta se nekaj časa pogovarjala o vsakdanjih stvareh, je stari Albreht Kuhna mirzo pogledal in rekel odločno: Ja, vedno bolj smo stari, moj ljubli Kuhna.

Kuhna pa ni povsod pogleda. Predrno mu je zrl v oči in čakal, kaj se bo izcimilo iz tega.

Nadvojvoda Albrecht je ostreje ponovil: Ja, vedno bolj smo stari, moj ljubli Kuhna.

Kuhna je pa smeje odvrnil: Ja, vedno bolj smo stari. Vaša kraljeva Visokost, in vedno bolj neumni...

Te dni je minilo stopdeset let izza onega usodnega trenutka, ko so v Bostonu pometali komisti angleški čaj v morje.

S tem so dali znamenje za revolucijo.

Stopdeset let je poteklo izza onega časa.

Čaj in kofe sta pa nazadnje vseno le premagala Ameriko.

Te dni smo v naši sosesčini presali vino. Komando je imel starodalmatinec Samojlo in pod njegovim strokovnjaškim vodstvom se je vse srečno završilo.

Pri tem je takole modroval: Bog je dobar, a da ti pravo kažeš, brate, vino ti je bolj nego Bof. Ako ti bo Bog uzme pamet, ti pameti nikada više ne vrati. A vino, vino je bolj. Vino ti danas uzme pamet, i ti sutra pamet opeta vrati.

Koverta je po svoji nadutosti podoben nemškemu kajzerju.

Njegov adjutant Mike Cegare na nemškemu knezu Eulenburgu. To je že vsaj v zadnji številki sam priznal.

25. oktobra se vrši v Arlington Hall vinska trgatav Samostojnega društva.

Igrala bo znana Pershakova godba.

Pilo se bo takega, ki je bil že pred 25. oktobrom naprešan.

To bo najbrž največja slovenska prireditev to zimo v New Yorku.

Kdor jo bo zamudil, naj samemu sebi pripíše.

Za baro ali pri bari mamovsi enake pravice, pravi Janez nekemu Andrejčku Cunjarju.

Ni res, pravi Cunjar, jaz sem podpredsednik in imam glavno besedo.

Kaj hudiča ima podpredsednik opraviti z oheetjo, saj tega vendar ni v pravilih, se odreže Janez.

Pok po nosu.

Kozarčki prično brenčati iz kota v kot, edep v Cunjarja, drugi v Janeza. Pa vstopi mož postave in pravi: stop!

Boj se konča.

Cunjarju se dokáže, da njegova pravila ne dovoljujejo klicati sobrate na "fiks auf", prmej krvav d—š, posebno v Conemaugh ne. Janezu pa se da zaupnico, ko se drži pravil.

Vendar ima Janez nekoliko krivde, kajti le z umetnostjo sem se ognil, da mi ni kozaček razbil mojega rdečega nosa.

Svat.

Jugoslavanska

Ustanovljena 1. 1898

Katol. Jednota

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 533 E. 185 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1808 E. 32nd Street, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 413 — 11th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg. 608 Grant Street 24 Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
ANTON ZBASNIK, Room 206 Bakewell Bldg. cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIĆ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Protalni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 210 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikačoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošilja na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošila na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spravevala naj se pošila na vrhovnega zdravnika.

Jugoslavanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.

Nov ameriški konzul v Zagrebu. namerava preživeti nekoliko mesecev na jadranski obali, kjer bo slikala motive iz našega Primorja. Pozneje namerava prirediti v Švici razstavo svojih del, ki naj seznanijo Švicarje z lepoto naše domovine.

Velik požar v okolici Skoplja. Iz Skoplja poročajo, da je v selu Indjkovo izbruhnil v torek požar, ki se je vsled vetra naglo razširil. Zgorle so štiri hiše ter nad dvesto kozolec sena. Škoda je ogromna.

Velika tatvina v Dubrovniku. Kakor smo svojedobno poročali, je bila v noči od 25. do 26. avgusta lanskega leta v Dubrovniku v vili "Dubravka" izvršena velika tatvina. Trije lopovi so pri tej priliki odnesli dragocenoosti v skupni vrednosti 370,320 dinarjev. Kakor se je pozneje dogladno, so izvršili tatvino Josip Pinter iz Trbovelj, Peter Butorac iz Gornjega Pazarišta in Pavel Carić iz Žiroveca pri Zagrebu. Butorac je simuliral blaznost, koeno pa si je premislil in vse priznal. Obravnava proti omenjenim vlomilem se vrši v Dubrovniku početkom prihodnjega meseca.

Novo palača prosvatnega ministrstva. Meseca junija se je v Beogradu pričelo z gradnjo nove palače prosvetnega ministrstva. V sloplju, ki bo imelo šest nadstropij, bo nameščenih več novih odjelkov omenjenega ministrstva. Kakor javljajo beograjski listi, bo nova palača do prihodnje spomladi dogradjena. Tudi staro poslopje ministrstva prosvete se bo dvignilo za dva nadstropja.

Velik som na zagrebškem trgu. Te dni je bil na zagrebškem trgu na prodaj izredno velik som.

Švicarska umetnica na Jadranu. Dolg je bil poldrug meter ter je tehtal 52 kilogramov. Ujeli so ga v Ruglici. Vzbujal je radi svojih impresionističnih študijah redne velikosti med občinstvom tipov tudi izven svoje domovine, senzacijo, nekali so ga kilogram se je pripeljala v našo državo in po petdeset dinarjev.

Priporočljivo je, da nam pošljete

VAŠE PRIHRANKE

za obrestonosno naložitev.

Naša banka plačuje na vloške na

"Special Interest Account"

4% OBRESTI NA LETO

a sigurnost je v vseh ozirih zajamčena.

Naj bo Vaše sedanje hranjenje Vaša zasloba za vse slučaje v bodočnosti; radi tega vložite Vaše prihranke v solidno in sigurno domačo banko.

VSE DRUGE BANČNE POSLE IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Revolucionarno gibanje v starodavni državi.

Že pred dnevi so dospela poročila o uporih v Gruziji ali Georgiji, kakor se tudi imenuje ta kavkaška dežela.

Tudi vesti iz sovjetskih virov so naznanjale nemire na več mestih, iz česar je bilo razvidno, da imajo ti nemiri večji značaj ter da so razširjeni na velik del dežele.

Pozneje so boljše viri poročali, da so upori udušeni, toda zadnje dni se naznanja z gruzinske ali Gruzinom prijazne strani, da se je upor posrečil in da je že skoro vsa dežela v rokah zmagovitih upornikov.

Iz dosedanjih poročil ni še dovolj razvidno, ali je uporno gibanje pretežno narodnogruzinsko ali pa je strankarsko politično. Sicer pa je tako razlikovanje v deželi, kakor je Gruzija, skoroda sploh nepotrebno, ker so tu politični in nacionalni motivi tesno združeni.

Gruzija ali Gergije si ne smemo predstavljati kot nekulturne, zaostale dežele, kakor jih je večina ostalih v srednji Aziji. Nasprotno, Gruzini, ki tvorijo posebno, samostojno skupino med kavkaskimi ljudstvi, so razmeroma omikano in zavedno ljudstvo s prastaro kulturo.

Gruzija je tvorila samostojno monarhistično urejeno državo, ki je obstajala od l. 570. neprestano tekom burnega srednjega veka, dasi so jo čisto ogrožali Turki in Perziji. Prav tako so si Gruzini ohranili še iz zaključka starega veka krščansko vero, ki je povsem sorodna pravoslavni, a tvori venudarje posebno enoto s samostojnim patrijarhom. Šele l. 1801. je ruski car Aleksander I. Gruzijo priključil Rusiji, katere del je ostala do revolucije l. 1917. Toda tudi se po izbruhu marčne revolucije je ostala sprva tesno združena z Rusijo in gruzinski poslanci so, kar je zelo značilno, tvorili v ruski duumi skrajno levo krilo, to je jedro socialnodemokratske stranke — (Cereteli, Čejdze, Ramišvili, Čekeli Zordania). Čejdze je bilo celo predsednik petrogradskemu sovetu do komunističnega prevrata.

Letošnje poletje je bilo zato tako hladno, ker daje sedaj sonce manj toplote kot jo je dajalo prej. — Po preteklu milijonov let bo tudi sonce pokrito z mrzlo skorjo.

Letošnje poletje je imelo kaj neprijetno vreme. Ni skoraj bilo dne, ko bi ne deževalo ali bilo za poletne dni nenavadno hladno. Koledarsko poletje se že nagiblje h koncu, ali nam se zdi, do da ga sploh nismo imeli. Julij in avgusta bila prav po aprilsko nestanovna.

Meteorologi trde, da je k poglavitnim vzrokom letošnje poletne mizerije treba šteti tudi dejstvo, da je toplotna moč solnčnih žarkov padla od leta 1922 pod povprečno črto, kar pomeni, da na sonce daje manj toplote kot jo je dajalo prej. Silneje pa greje koncem poletja in v zgodnji jeseni.

Vremenznanci pravijo, da so poletja že od leta 1775 vedno bolj hladna, dočim zime postajajo toplejše. Tako toplih zim kot jih imamo zadnja leta poprej v našem podnebnju niso poznali.

Ta pojav je baje v zvezi z izpremembami na soncu. Znano je, da je sonce ogromna krogla (1 1/2 milijonkrat večja od zemlje), ki pa sestoji iz tekoče snovi, podobne lavi, katero tudi naši vulkani včasih vzbruhajo iz zemeljskega trebuha. Kakor se je nekoč ohladila zemlja in se je na njeni skorji začel milijone in k živemu in od tod v neizmernost oblik od drobnega črva do človeškega genia, tako se tudi sonce počasi ohlajuje. Čez milijone let bo in na soncu začela nastajati skorja. Gotovo je, da se že danes pojavljajo na soncu prva znamenja procesa, ki bo trajal neštete milijone let in pripravljati konec materne zemlji, katera bo brez dobrega papana Solnce zamrznila v vesmiru.

Če bo šlo tako dalje, bo vreme vedno bolj segavno. Kar so poletja tiče, zatrjujejo učeni vremenski preroki, da prihodnje leto ne bo nič boljše.

BOJAKI NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA'. NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Knjigarna "Glas Naroda"

Molitveniki:

Table listing prayer books: Duša popolna, Marija Varhinja, Rajski glasovi, Skrbni za dušo, Sveta Ura, etc.

ANGLEŠKI MOLITVENIKI: (ZA MLADINO.)

Table listing English prayer books: Child's Prayerbook, Key of Heaven, etc.

(ZA ODRASLE.)

Table listing English prayer books for adults: Catholic Pocket Manual, Ave Maria, etc.

Poučne knjige:

Table listing educational books: Abecednik slovenski, Angleško-slovenski slovar, etc.

Razne povesti in romani:

Table listing various stories and novels: Amerika in Amerikanci, Pastirski zlatar, etc.

Igre:

Table listing games: Predtržani, Povestice, etc.

Spilnamerne pripovedke:

Table listing board game stories: 1. zv. Maron, 2. zv. Marijina otroka, etc.

Zbirani spisi za mladino:

Table listing collected works for youth: 1. zv. Trdo vezano, 2. zv. Zlatokop, etc.

Zbirani spisi za mladino:

Table listing collected works for youth: 1. zv. Trdo vezano, 2. zv. Zlatokop, etc.

Umetniške knjige s slikami za mladino:

Table listing artistic books with illustrations for youth: 1. zv. Pevčica, 2. zv. Slikarstvo, etc.

Razglednice:

Table listing postcards: Zabavne, Različne, etc.

sveni ml; Naša zvezda; Ujetega ptica tožba; Sočl.

Table listing songs and poems: 2. zvezek: Pri sibelki, Cerkevica, etc.

Cerkvene pesmi:

Table listing church songs: Domači glas, Cerkvene pesmi za mešan zbor, etc.

Note za citre:

Table listing guitar notes: Buri pridejo, Korščina, etc.

Note za tamburice:

Table listing tambura notes: Slovenske narodne pesmi za tamburaški zbor, etc.

Note za gosli:

Table listing guitar notes: Narodni sklad, Zbirka državnih himen, etc.

Note za klavir:

Table listing piano notes: Narodni sklad, Zbirka slovenskih narodnih pesmi, etc.

Zemljevidi:

Table listing maps: Združenih držav, Zdrženih držav, etc.

GLAS NARODA

Main advertisement for Glas Naroda publishing house, including contact information and a list of products.

GLAS NARODA (Slovenic Publishing Company) 82 Cortlandt St., New York

Belo suženstvo.

V Gradu se vrši kongres, kojega namen je omejiti protistucijo in trgovanje z belimi sužnjami. — Samo v Hamburgu na Nemškem je nad trideset tisoč protituk.

V Gradu se vrši kongres, ki se bo bavil z važnim vprašanjem pobijanja prostitutice in trgovine z belimi sužnjami. Zborovanje vodi profesor dr. Ude, ki je razvil pred kongresisti sledečo sliko: —

Od 3. oktobra 1919 do 1. maja 1920 je izginilo brez sledu samo v nemških velikih mestih okoli 3700 deklet in mladih žena. Večji del teh duš je postal žrtev trgovcev z belimi sužnjami, ki se danes nahajajo v balkanskih državah, posebno v Bolgariji in na Grškem, ter v Ameriki. Trgovci z dekleti love svoj plen z najrazličnejšimi sredstvi. Običajno izvajajo dekleta in mlade lepe žene za seboj z lažnjivimi pretvezami. Čez mejo prepeljujejo svoje žrtve kot plesne trupe in slično.

V Hamburgu na Nemškem živi okoli 30 tisoč prostitutk. Tam se nahaja tudi izvrstno organizirana centrala za prodajanje belih sužnj. Če se trgovci enkrat presreči prepeljati svoje blago čez ocean, ni za dekleta več nobene rešitve. Revije zapadejo v roke lastnih javnih hiš, barov in sličnih dvomljivih zabavišč, čestokrat pa jih tudi kupijo drugokotično po neverjetno visoki ceni. Dogajajo pa se tudi neverjetni slučajji, da prodajajo maloverjetni stari sami svoje lastne hčerke trgovcem z dekleti. Neki oče je v Kölnu prodal mednarodno pustolovec svojega komar trinajstletnega otroka za drag denar. Pustolovec je otroka oskrnil in ga nato zapodil nazaj domov — okužnega in onesrečenega za vedno.

Nedvomno nese trgovina z dekleti bogat dobiček. Trgovec Korpel Ritter iz Nemčije je samo tekom par mesecev zaslužil s temi umazanimi kupčijami 6 milijonov zlatih mark. Prodal je petdeset deklet nekemu Nizozemcu, kateri je bele sužnje prodal naprej in zaslužil z njimi vsaj še enkrat toliko. Pravi trgovci z dekleti pa plačajo za dobro razvito, jedro, zdravo dekle do 15 tisoč zlatih mark. Radi obsega, katerega je v zadnjih letih zavzela trgovina z belimi sužnjami je torej potrebno, da se v tem oziru store gotovi mednarodni sklepi, ki bodo po možnosti onemogočili to brezčestno in sramotno trgovino. Kongres v Gradu, katerega se bodo udeležili zastopniki vseh kulturnih držav na kontinentu, bo skušal najti primerno formulo, ki bo kolikor toliko omejila razširjanje gori omenjene gmotne in moralne globe izprijenega človeštva.

Baš te dni ko se vrši v Gradu zasedanje kongresa za pobijanje prostitutice in trgovine z dekleti, se je pripetil na Dunaju nov slučaj, ki kaže kako premišljeno in zvito je razpredena po večjih mestih mreža trgovcev z belimi sužnjami. Dogodek ima sledeče ozadje:

Pred kratkim je prišla na policijo v Gmundenu žena nekega tamošnjega gostilničarja in je prosila za podelitev ženitne pravice njeni še ne 18-letni hčeri. Uradniku je pripovedovala, da se otroku zelo mudi. Njen zemelj, je dejala, se imenuje dr. Pollander in je generalni konzul argentinske republike.

Policiji se je zdelo sumljiva. Radi tega uradnik ni hotel izdati zaprosenega dovoljenja, temveč je materi dekleta naročil, naj pošlje "generalnega konzula" v urad, da se bodo z njim pomenili uradni činitelji. Mati je odšla domov in je povedala bodočemu zetju, da se mora zglasiti na policiji sam. Seveda pa temu ni prišlo na misel, da bi izpolnil poziv. Pač pa je še dalje ustil, da mora odpotovati do 16. septembra nazaj v Argentino kamor ga zovejo oblasti. Dejal je tudi, da je njegov oče velik bogataš in da bo on podedoval po njem vse premoženje. Tudi je ženskam natvezil, da ima svoj denar založen v neki močni angleški banki.

Policija je začela o tem človeku

Bolečine

bodisi revmatične, nevralske ali krči hitro olajšate, če rabite

SEVERA'S GOTHARDOL.

Izvrstno lokalno sredstvo za hrbtno hromost, okorelost in otrplost mišic. Mejte ga vedno pri rokah.

Cena \$0 ali 60 centov.

Zahtevajte pri svojem lekarju.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

poizvedovati in je doznala, da je dozdevni dr. Pollander naznanjen v hotelu kjer stanuje pod naslovom "generalni konzul dr. Poláček iz Argentinije". Mož pa je najbrže izvolal, da mu gre za kozo ter se je hitro preselil na Dunaj. Tam se je nastanil s svojo "nevesto", v nekem hotelu, od koder je pred dnevi z njo vred izginil.

Mati odpeljanega dekleta je seveda šele sedaj pršla k sebi in je na policiji povedala vse. "Generalni konzul" se je hotel takoj popokati peljati v Pariz, kamor je hotel vzeti s sabo še "nevestino" sestro, ki je tudi zelo dekletce.

Dunajska in gmudenska policija sta brzojavili na vse strani, naj oblasti "generalnega konzula" aretirajo in pridrže v zaporu. Sumnijo namreč, da je mož prefrigan pustolovec in da kupčuje z dekleti.

Najnovejša iznajdba.

Francoski zdravniki so iznašli zdravilo, ki bo pomagalo materam roditi otroke brez bolečin. To najnovejše sredstvo pa še ni natančno preiskušeno. — Celoletni poskusi.

Pariški listi že nekaj dni pišejo o najnovejšem odkritju francoskih kirurgov, ki bo povzročilo cel preobrat na polju modernega porodništva, če se obnese kot se obeta. Gre za zdravilo, ki bo pomagalo materam roditi otroke brez bolečin.

Gospodična dr. Perlisova in porodničar dr. Cleisz sta v Parizu odkrila serum, ki se vbrizga v žilo privodnico na roki in ki povzroči, da porodnica zaspi. Dihanje gre normalno naprej, srce bje povsem običajno in vse slabše posledice minejo mirno. Živčni sistem in muskulatura delujeta normalno. Injekcija polagoma zaziba pacientinjo v lahek sen in pospešuje porod. Ženska poraja ne da bi se zavedala bolečin. Porodni sen traja tri ure do pet ur in v tem času se bolnica le deloma vrne v stanje nekakšne polzave, si, po kateri pa brž zopet trdnješe zaspi. Par ur po porodu se čuti izredno močno in bolečine v njej pojemajo. V najkrajšem času izginejo še poslednje slabosti in porodnica se čuti popolnoma spočito.

Vbrizg seruma ne ostavlja v bolnici neprijetnih občutkov kor na pr. injekcija kloroforma. Na novorojenca pa zdravilo prav nič ne vpliva. Dete pride normalno na svet in čuti nobenih zlih posledic v poznejšem življenju.

Dr. Perlisova in dr. Cleisz prakticirata z najnovejšim sredstvom že nad leto dni in zaznamujeta v tem času presenetljive uspehe. Sredstvo je že danes tako preizkušeno, da se lahko popolnoma zanesljivo uporablja izven klinike. Uporabljajo ga že privatni porodničarji, ki pravijo, da ni več daleč čas, ko bodo pri ženskah docela izginile muke porodništva.

Madžarska gimnazija v Somboru je bila z odobrenjem ministrstva prosvete te dni zopet otvorjena. Tudi sprejem židovskih učencev na tej gimnaziji je zopet dovoljen.

Zakonske težave.

Cerkvena poroka nima za italijanske državne oblasti nobene veljave. — Pred kratkim se je završil v Italiji zanimiv slučaj, ki je pa imel usodepolne posledice.

V Italiji je pravno veljaven samo pred pristojnim civilnim oblastnikom, to se pravi, pred pristojnim županom sklenjeni zakon. Cerkvena poroka za državne oblasti nima nikakršne veljave ter zato cerkveno poročajo v Italiji le oni, ki hočejo v tem pogledu doseči tudi predpisom svoje vere. Navadno se vrši najprej civilna poroka na županstvu, kjer poroča župan, potem pa še v cerkvi, kjer poroča duhovnik. To velja za vsa veroizpovedanja, ne samo za katoliško. Mož in žena, ki sta se poročila samo za cerkveno, živita po italijanskem zakonu — konkubinatu. Glede sklepanja zakona je torej italijanski zakonik popolnoma moderen. Ni pa tako, kar se tiče poroke. Italijanski zakonik dopušča namreč le ločitev zakoncev od mize in postelje, ne pa razpore, ne glede na to, ali je civilni poroki sledila cerkvena ali ne. Kako si v takih slučajih pomagajo v Italiji, kaže naslednji dogodek, ki se je dogodil pred kratkim v Bologni.

Primo Marmocchi je bil vdovec. Imel je na grbi že 45 let in po svoji pokojni ženi Klotildi je imel dva otroka, 16-letno Angelo in 14-letnega Pietra. Gospodinjila mu je hčerka prav dobro. V isti hiši pa je stanovala 34-letna Angela Minghelli, ki ima tudi dva otroka: 13-letni Pio se piše za Rollija, sedemletna Lelli pa ima prijatelja Gorizia, iz česar se da sklepati, da je bila Minghellijeva dvakrat poročena ter je sedaj v drugič vdova, ali pa vsaj ločena, če se ni zgodilo morda, da sta bila oba otroka nezakonska, pa sta ju očeta priznala in vzela za svoja.

V to Minghellijevo se je stari Marmocchi zaljubil do ušes, Minghellijeva se mu ni upirala. Na poti pa jima je bila s svojimi 16 leti že popolnoma zrela Angela. Kako se je iznebiti?

Slučaj je hotel, da je spoznal Angelo neki 45-letni vdovec z imenom Pompeo in se zaljubil vanjo. Misli je že, da ni daleč od svojega cilja, pa se je pojavil na pozornici nevaren tekmeč, z imenom Umberto. Ta Umberto je bil ločen od svoje žene in se je tolažil z neko drugo žensko, ki mu je pred 11 meseci povila sinčka. Tega otroka je došla neka žena, ki je stanovala pri Minghellijevi. Angela je večkrat prihajala k tej ženski, pestovala otroka in se igrala z njim ter se tako seznanila z njegovim očetom, ločencem Umberto. Poznanje je rodilo prijateljstvo in končno je prišlo tako daleč, da je posegel vmes tudi Angelin oče, kateremu je Minghellijeva prikazala trenutek za kar najugodnejši, da bi se iznebila nevséčne ovire lastne ljubezni. 16-letne hčerke. Pa sta oče Angelin in Umberto napravila pismen dogovor, s katerim se je Umberto zav-

zal, da poroči Angelo kakor hitro se popolnoma reši svoje žene, a dotlej da bo ravnal z njo kakor dober družinski oče.

Potem so pripravili ženitovansko gostijo. Od 8. zvečer pa do polnoči so se gostili. Na častnem mestu sta sedela "nevesta" in "ženin", oba s poročenim prstancem na prstancu, potem "nevestin" oče, oziroma "tast", "tašča" Angela Minghelli, njen brat, bratraneec in še par znanec, skupaj 14 oseb. Imeli so se zelo dobro, in ko je prišla polnoč, je vstal bratraneec, napol "poročencema", ter jima želel vso srečo. Nato je vsa družba spremila "novoporočenca" do ženinega doma.

Stvar bi se bila iztekla v najlepšem redu, da hudč ljubosumnosti ni vtaknil vmes svojega repa. Om Pompeo, ki ga je izpodrinil Umberto pri Angeli, je šel in ogradil stvar policiji. Ne kvesturi so bili mnenja, da poroke brez župana v Italiji še niso dovoljene in da je stvar zelo podobna prodaji — ženskega mesa. Pa pravi bolonjski "Il Resto del Carlino", da so aretirali ljubeznivega očeta in pa Angelo Minghellijevo, katero so spravili v zavod Dobrega pastirja, ki čuva hlev za "izgubljene ovčice". Dočim so Marmocchija shranili pri Sv. Janezu na hribu. Na vrsto pride seveda tudi Umberto, in se tem bolj, ker je policijski zdravnik podal neizpodbiten dokaz, da je Umberto v smislu "pogodbe" res ravnal z Angelo kakor dober — družinski oče.

Poroka brez župana in župnika se torej ni presrečila!

Še ena revolucija.

V Equadorju je izbruhnila revolucija. Revolucionarji zahtevajo, da odstopi predsednik Cordoba. Med vladini četami in uporniki je prišlo že do boja. Vladne čete so zmagale in v boju je padel tudi voditelj upornikov.

SLOVENSKI PLESI NA NOVIH VICTOR REKORDIH.

Na Victor slovenskih rekordih, ki so bili završeni ta mesec, je živahna plesna godba in veselo petje.

Češka vaška godba je prispevala dve živahni polki. Igrajo Čehu, ki brez dvoma boljše vedo kot katerikoli drugi, kako je treba polko igrati. Jako vabljava je tudi slovenska "Kmečka polka", ki je tako živahna in poskočna, da se ji plesalec ne more vstavljati. Na drugi strani je polka "Brez nade". Popolnoma se razlikuje od druge, dasiravna je istotako živahna. V prejšnjih časih bi par koračkov oživelo človeka, postal bi navdušen in začel piti. Morda se isti časi ne bodo nikdar več vrtili. Gotovo se jih boste pa spomnili, ko boste čitali pesem "Sezimal sem si", ki jo poje Emilo Blažević. On ima lep baritonski glas, ki mahoma vsakogar osvoji. Vsake note konec vsakega verza poje čisto in z veliko močjo. "Slovenec Slovenec", na drugi strani tega rekorda je v istem veselju šttilu.

NA POTI PROTI EVROPI

Pred kratkim je odpotovala v Evropo znana kinematografska igralka May McAvoy. Igrala bo glavno vlogo "Ester" v kinematografski produkciji "Ben Hur".

The Bowery Savings Bank

so njeni ustanovitelji posvetili "Postrežbi občinstvu"

V ta namen smo uredili sedeče posebne oddelke: SOSEDNJI POSTREŽBENI URAD NEIGHBORHOOD SERVICE DEPARTMENT (na 130 Bowery samo.)

Vabimo vas, da obiščete ta oddelek. Upravitelj, ki govori vaš jezik, vas bo napotil in vam svetoval glede: —

PRISELJEVANJA FINANČNIH IN OSEBNIH ZADEV
NALAGANJA DENARJA DELAVSKIH PRILIK
OBVEZNIC IN ZALOŽNIC OSEBNIH PRORAČUNOV

NALAGANJE POTOM POŠTE

Začeti morete svoje šedilni račun, vlagati in dvigati denar v kateremkoli času s pomočjo poštnega nabiralnika na vožalu vaše ulice. Ni ne voznje, ne uradnih ur, ne čakanja.

POŠILJANJE DENARJA.

Mi pošiljamo denar v inozemstvo. Hitra postrežba. Najnižje cene.

The Bowery Savings Bank

110 EAST 42nd STREET NEW YORK 130 BOWERY blizu Grand Central Depot. blizu Grand Street.

OBA ZAVODA STA ODPRTA OB PONDELJKIH DO 7. ZVEČER

Skupna imovina preko \$230,000,000.00.

Gledališče-Glasba-Kino

SAN CARLO GRAND OPERA COMPANY.

Operna sezija v New Yorku se je začela. Otvorila jo je San Carlo Grand Opera Co. in sicer v Jolson gledališču na 57. cesti in 7. Avenue. Kljub temu, da je gledališče dobro znano našim čitateljem, objavljamo kazipot.

Interborough Subway ima postajo na 59. cesti (Columbus Circle), ki je en blok od gledališča.

B. R. T. Subway Brooklyn s spodnjim delom New Yorka, ima postajo ob procelju gledališča na 57. ulici in 7. Ave.

Fifth Ave. Bus, Route No. 5, vazi skoro mimo vrat gledališča, ko križa 57. ulico do Riverside.

Poulična železnica vozi mimo stranskega vhoda v gledališče. Tudi postaje nadulnice železnice 6. in 9. Ave. sta blizu.

V gledališču je vsak večer zbrana pestra množica ljudi, ki se zanimajo za glazbo in umetnost. Lahko se reče, da inozemci prevladujejo. Predstave so se začele že 22. septembra in bodo trajale do 22. oktobra.

Na programu so najkrajše opere kot Aida, Otello, Rigoletto, La Traviata, Il Trovatore, Masked Ball, La Forza del Destino, La Tosca, La Boheme, Madame Butterfly, La Navarraise, Cavaleria Rusticana, Faust, Romeo in Julija, Caren, Pagliacci, Samson in Dalila, Suzanne skrivnosti, Madonin Nakit, La Gioconda, Lucija Lamermorska, Hoffmanove pripovedke, Saloma, Marta, Seviljski brivce. Pri vsaki predstavi nastopa tudi slavni ruski balet Pavley Okrajinski.

ANA PAVLOVA.

Ana Pavlova, bo s svojim ruskim baletom in simfonijskim orkestrom otvorila svojo poslovilno newyorško sezijo v petek zvečer dne 17. oktobra in sicer v Manhattan Opera House. Pri tej priliki bo predstavila ameriški javnosti povsem nov balet, namreč "Don Kišot". Godbo je napravil znani dunajski dirigent in skladatelj Ludwig Minkus, ki je bil svoj čas važna baletna avtoriteta v carski operi na Ruskem. Balet je priredil za oder Lavrent Novikov, scenarije in obleke so pa delo C. Korovina, ki je bil več let scenarjski umetnik v petrograjski in moskovski carski operi.

Predstava ima dve dejanji in prolog. Snov je posneta po slavnem Servantesovem delu Don Kišot.

Na barelonski trg pride vitez

oblečen v starinsko obleko in začne plesati med špansko mladino. Pavlova, je kretnarjeva hči, dočim sta Novikov in Volinin tekmeča za njeno ljubezen. S posredovanjem viteza si pa izbere onega, katerega v resnici ljubi. Drugo dejanje nam predstavlja Don Kišota, ko sanja v Dulcinejinem vrtu. Pavlova nastopa kot Dulcinea. Baletu bo sledilo sedem različnih predstav. V soboto popoldne bo "Speča lepota", nato "The Fairy Doll". V soboto zvečer bo "Don Kišot" ponavljan. Program za vse tri tedne bo objavljen pozneje.

"THE LITTLE ANGEL".

Kontinentalne Evropejce bo brez dvoma zanimala krasna madžarska komedija "The Little Angel", katero predstavlja Brock Pemberton v Frazze Theatre, 42. cesta, zapadno od Broadway-a, New York City. To je delo slavne madžarske dramatik Ernesta Vajde, ki se je že proslavil s "Fato Morgano" in "Grounds for Divorce". Igra je prestavil iz madžarsčine avtorjev brat John S. Vajda ter jo je sprejel za angleški oder John Jacobus. Dejanje se vrši leta 1840 v bližini Budimpešte.

Scenarijo in obleke je ustvaril slavni umetnik Willy Pogany. Glavno vlogo igra C. H. Croker King. Robert Strange, Mildred MacLeod, John H. Brewer in Elizabeth Taylor. Ravnatelj je Robert Druce. Godbo oskrbuje madžarski kvartet Mavrica Nitkeja.

Igra je bila prvič predvajana v madžarskem gledališču v Budimpešti in sicer pred trinajstimi leti. Nato so jo igrali po vseh važnejših evropskih mestih.

Rojaki, ogledjte si jo. Na razpolago je vedno dosti sedežev po dolarju.

"SLOVAN".

Iz Brooklyna poročajo, da se je tam obnovilo slovensko pevsko društvo "Slovan". Zastran nepričakovanih zaprek je bilo pred leti prenehalo s svojim delovanjem.

Sedaj je pa delovni pevovodja Mr. Ivan Adamič zbral krog sebe najboljše slovenske pevke moči. Imena kot so Potušek, Cerar, Šubelj, Pirnat, Padar itd. že vnaprej garantirajo vsak uspeh. Pevske vaje se vrše v Peršičevi dvorani. Kot nam je naznanil predsednik Mr. Peter Cerar, bo vsak dober pevec, ki se hoče pridružiti "Slovanu" z veseljem sprejet.

Zato rojakj, ki imate posluh in zanimanje za lepo slovensko pesem, pristopite. Močnega moškega zbora nam je dosedaj manjkalo v Greater New Yorku.

Kot čujemo, pojeta pri "Slovanu", tudi izborna slovenska pevca Mr. Muc in Dergane, ki sta sicer najvažnejša opera slovenskega kvarteta "Slovenija".

Prvi javni nastop obnovljenega "Slovana" bo slovenska javnost v New Yorku brez dvoma navdušeno pozdravila.

ALI VESTE, —

da je skušal Jovo Čuruga, ki ima na vesti več kot trideset umorov dvakrat pobegniti in da so mu obkrajat stražniki preprečili? Ali veste, da so med številnimi vrstami cigarete, ki so namenjene javnosti, Helmar turške cigarete tiste, katere kadilci zahtevajo v vedno naraščajočem številu? Ze mora biti vzrok, ker so začeli milijoni kadilcev kaditi turški tobak.

Na potu v domovino.

V stari kraj so odpotovali s posredovanjem tvrdke —

FRANK SAKSER STATE BANK naslednji rojaki: —

s parnikom Suffren dne 13. sept.: Rajmund Pirih iz Cleveland, O. v San Florijan, V. G.

s parnikom France dne 17. sept.: Kovačič Fr. iz Pittsburgh, Pa. v Smerje, V. G.;

Križ Rudolph iz Coudersport, Pa. v Čabar;

Boštnar Josip iz Goldhill, Nev. v Spod. Duplje.

IŠČEM DOGARJE

za kompanijo. Oglasite se na naslov: Math Pajnic, Calyx, Miss.

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA. EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK ŠPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI.

Moje stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 25 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezni, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozl 23 let sem pridobil posebno skušnje pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesti na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite šimprej. Jaz ozdravim zastupljeno krl, mazulje in lise po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kpeteh, stare rane, oslablost, živčne in bolzni v mehurju, ledicah, jetrah, žilicah, rmenicu, revmatizam, katar, zlatuške, naduhaltd. Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 9. dopoldne do 8. popoldne; v torek, četrek in sobota od 8. dopoldne do 8. zvečer; v nedeljah in praznikih od 10. dopoldne do 2. popoldne.

